

se en aquest moviment que començava de l'un cap a l'altre tota la terra catalana.

De tots els pobles d'aquelles contrades de la Catalunya Nova, acudiràn a fer acte de presència en la importantíssima manifestació del diumenge vinent a Felsat. Hi faran cap no sols els del Priorat, sinó que també hi faran acte de presència representacions d'alguns pobles de la Conca de Barberà, de la Ribera de l'Ebre, especialment de la comarca de Gandesa, i seran nombrosos les de Reus, Tarragona, Valls i altres pobles del Camp de Tarragona, per a què de Felsat i demés pobles del

Priorat se convencin de que tots agraïats aniran en la propera campanya que ha de tornar a aquells pobles la seva genuïna i veritable representació en els municipis, en els consells provincials i en el Parlament de l'Estat.

La Diada Regionalista de Felsat farà època en el reiximent de l'ideal regionalista en aquella comarca.

De Barcelona, ademés de les distingides personalitats que han de pendre part en la Diada, hi aniran alguns entusiastes desitjosos de fruit de l'espectacle patriòtic de la consagració dels nous companys que venen a la defensa de l'ideal regionalista.

Itinerari per assistir, desde Barcelona, a la Diada Regionalista

Diumenge, 6 de juliol: sortida de Barcelona, amb el tren ràpid de Madrid, a les 8'13 del matí, que arriba a l'estació de Marçà-Felsat a les 11'24. Sortida de l'estació de Marçà-Felsat, amb el tren ràpid, procedent de Madrid, a les 20'44 i arribada a Barcelona a les 23'47.

Polítiques

Varies

—El Progreso, amb motiu de la notícia publicada pels periòdics de que en Pau Iglesias vindrà a Barcelona a l'objecte de parlar en un miting contra la guerra, donà crit d'alerta als seus correligionaris, tracta al quef socialista de periclorador, diu que havent insultat, ara fa poc, desde Madrid, un en Lerroux i als radicals barcelonins, no és de suposar vingui amb la pretensió de que li facin reclam i li donguin públic; que no hi ha de fer res a Barcelona contra la guerra i menys aprofitar-se de les campanyes dels altres.

—Dissapte arribarà en Lerroux de Madrid.

—Dels pobles de les comarques lleidatanes venen noves de que és per allí fent estudis de fonètica catalana el doctor en filologia en Pere Barnils. Darrerament ha estat a Balaguer i a Tremp.

—Els liberals de les comarques gironines diumenge vinent celebraran una assemblea provincial, presidida pel senador don Bartomeu Bosc i Puig, per a tractar els assumptes polítics d'aquella província.

—Amb el tren exprés d'ahir van arribar a Barcelona l'ex-governador civil don Manuel Portela i Valladars i la seva senyora. Han vingut a passar uns quants dies entre la seva família.

—Els diaris neguen el rumor, que dies enrera circulava, dient que el diputat per Sabadell, don Jaime Cruells, ingressava al partit reformista.

—Aquests dies ha estat a Barcelona el nostre distingit amic i company don Leoncí Soler i March, senador. Ha tornat a la Manresa.

—A Manresa l'Ajuntament ha celebrat sessió per a escoltar la lectura del resultat de la visita feta a aquella administració municipal per don Antoni Sunyer, delegat del Govern civil.

—El partit federal tarraconès es proposa celebrar una assemblea provincial. Diumenge acordaran la data en que la reuniran.

Del Marroc

(PER TELEFON)

La família del Jalifa

Madrid, 2, 5'15 tarda.

Ceuta.—Ahir va fondejar, procedent de Larache, el transport «Mirante Lobos», conduït pel maròc, tres dones i quatre fills del príncep Muley Mehedi, Jalifa del Solda a Tetuán.

Composen la expedició 80 esclaus, 20 esclaves, 60 cavalls i mules, molts mules i tot el parament domèstic que pesa 40 toneladas.

Venen acompanyats del doctor Belengué, conseller del Jalifa, i del senyor Fernández Clotet, comandant de Marina del port de Larache.

A les quatre varen desembarcar els esclaus i les tènies de campanya, amb les que varen establir un campament al pla de Les Dames.

A la nit desembarcaren les dones, dirigint-se en cotxes al campament, el qual estava custodiat per un escadron de la guardia civil.

A les tres de la matinada s'ha començat a aixecar el campament i en carretes i cavalls s'ha traslladat la comitiva a Tetuán.

Acompanya a la expedició una secció de la guardia civil, a les ordres del capità don Joan Viera.

A les nou del matí han arribat a Rincon de Medik, on han esmorzat i fet la sesta.

A les cinc continen el viatge, per arribar a Tetuán a entrada de fosc.

La mare del Jalifa, que és tia dels ex-soldats Abd-El-Aziz i Muley Hafid, entrarà a la ciutat en un palanqui conduït per dues mules menades per esclaus.

Les dones i fills del Jalifa entraran montats en cavalls ricament guarnits. El mobiliari l'ha conduït fins a Rincon de Medik el remolcador «Manuel Marías».

Referendum

Madrid, 2, 9'15 nit.

«El Socialista» organitza un referendum contra la guerra.

Amb les opinions en prò i en contra que expressin les entitats que acudeixin al referendum, s'eleva un missatge al Govern.

Contra la guerra

Sevilla.—Els socialistes han presentat al Govern civil un manifest contra la guerra, en el qual s'invita a les dones a que prenguin part en la campanya iniciada en tal sentit.

Viatge omentat

Tanger.—Es objecte de molts comentaris la notícia de que els senyors Maestre, Oller i Zúñiga venguen a Tanger formant una comissió presidida pel primer amb l'objecte d'intentar negociacions sobre les qüestions actuals en la zona espanyola.

Tren hospital

Madrid, 3, 12'30 matí.

Se va a enviar a Sevilla el material necessari per a organitzar un tren hospital.

Per a prestar servei en dit tren s'ha nomenat al metge major don Manuel Ferrer Martorell i al metge primer don Julià Gómez Martínez.

La manifestació femenina

Els organitzadors de la manifestació femenina del diumenge han repartit profusament una fulla invitant a la manifestació a tothom.

Oradors processats

Amb motiu del miting celebrat el diumenge a la Casa del Poble per la Joventut Socialista, han sigut processats quatre dels sis oradors que en ell varen fer ús de la paraula.

Intendencia militar

A Madrid i Sevilla s'estan organitzant dues companyies d'intendencia militar expedicionaries al Marroc.

La que s'organitza a Madrid anirà a Ceuta, al mando de l'oficial militar senyor Barceló, i la de Sevilla a Larache al mando de l'oficial primer senyor Nogué.

A Larache

El ministre de Marina ha firmat una

R. O. destinant al regiment expedicionari a Larache al capità d'infanteria de Marina don Carlos García de la Vega.

Aquest, que va a cubrir una baixa, sortirà immediatament cap al Garb.

L'acció naval

Marxà a Cadix després d'haver conferenciat amb el ministre de Marina el comandant de l'esquadra general Pidal.

Seguidament a sa arribada embarcaran en el «Carlos V», vaixell insignia, el qual sortirà immediatament cap al Marroc per a desemparar una comissió.

També sortiran cap als ports d'Àfrica, en comissió, altres vaixells de guerra.

Lo que dinen els rescats

Els rescats dels «Conchas», Vendala i Fernández, diuen que el moro Civera fou qui obligà a l'oficial Ramos Izquierdo a escriure una carta al quef del «Conchas» dient-li que entregués tot l'armament, diner i efectes del vaixell, fent-li saber dit oficial que lo que tenien era bastant dinantia per a volarlo.

L'oficial se resistia a escriure, apuntant-li 4 fusells al pit, i una vegada acabat l'escrit l'obligaren a presentar-lo, mes en aquell moment va presentar-se el fill d'un moro notable de Beburriagué i se'l va endur a casa seva.

Petició d'indult

L'alcalde de Saragossa ha dirigit al comte de Romanones un document en el que demana l'indult del moro Joaquín, allegant que amb les seves diligències s'ha lograt llibertat del poder dels moros a nostra marxa del «Conchas», amb lo qual ha pagat ja les seves culpes.

Afegeix que concedint-li l'indult podrà venir a la seva patria a la que tant estima i abraçarà a la seva vella mare que plora la separació tan llarga del seu fill, i postulant-se als seus del Pilar, benirà a Espanya i a qui amb tanta magnanimitat li concedeixi l'indult.

Soldats de cuota

Cumplint disposicions del ministre de la Guerra, demà surten cap a Ceuta amb l'objecte d'incorporar-se al regiment de Wad-Ras, al que pertanyen varis soldats de cuota, entre ells un fill del ministre d'Hisenda, senyor Suárez Inclán.

Comissió

S'ha nomenat una comissió per a obrir una subscripció entre generals, que s'oficials de l'arma de cavalleria a l'objecte de regular les insignies i atributs de general al senyor Fernández Silvestre.

Per a les víctimes

L'Associació de Senyores que presideix la Reina Victoria, en vista d'haver-se reunit la campanya en territori africà, ha acordat seguir recaudant fonsos, per a poder aliviar als ferits i famílies dels que perden la vida per la patria.

Notes de Melilla

Melilla.—Procedent de Orán ha arribat un espanyol que va pendre part en els treballs fets per a l'aplanament del ferrocarril de Sidi-Melluch a Mesada.

Un dels supervivents del combat que allí hi hagué i en què els moros feriren greument al contractista Torregrosa i feren presonera a l'espanyola Leonor.

Diu que en el primer moment de l'agressió els tiradors del camp militar feren una descàrrega contra els agressors, no tornant a disparar i veient-se obligats a defensar-se, matant en alguns moros.

Va caure en Torregrosa moribond i els moros s'apoderaren de Leonor. Aquesta és espanyola, encara que va nàixer a Argelia.

Ahir va marxar el coronel Barrera, essent despedit per generals, quefcs, oficials i nombrosos públics.

Cap a Alhucemas ha marxat el «Recales».

En tot el territori hi ha tranquil·litat.

Prohibició

Madrid, 3, 1'5 matí.

El senyor Alba ha conferenciat amb don Pau Iglesias, per a manifestar-li que havia sospesat la celebració del miting feminista anunciat per al diumenge vinent, perquè en la fulla de convocatori s'invita a les societats obres i altres entitats.

El senyor Iglesias ha invocat el precedent de quan la guerra de Cuba, però el senyor Alba li ha demostrat que en aquella època no hi hagué cap miting contra la guerra.

Artilleria

Coruña.—Demà embarcarà en el «Mariano Benlliure» cap a Ceuta, la primera bateria del tercer regiment de montanya.

Marxaran 200 soldats, manats pel capità Nicasi Aspe i el tinent Ferrán Alonso.

A incorporarse

València.—Han marxat 139 soldats per a incorporar-se al regiment de Mallorca.

Cap a Larache

Cádiz.—A entrada de fosc ha sortit el vapor «Canalejas», conduït al regiment de la Reina.

Arribarà al matí a Larache.

A bordo del «Recales» han arribat els foguierers Aragón i Piçón, últims presoners del «Conchas», rescats.

Manifest denunciat

Sevilla.—El jutjat s'ha incautat dels motllos, en la impremta on se tirava el manifest dels socialistes, contra la guerra.

Victoria a Larache

Madrid, 3, 2'25 matí.

S'araben de rebre notícies de Larache dient que en el combat lluitat ahir les tropes que mana el general Fernández Silvestre tingueren una completa victòria.

No es coneixen detalls.

De Rincon de Medik

Madrid, 3, 10 matí.

Rincon de Medik.—A la matinada d'ahir va sortir del campament general una columna formada per forces indígenes i una bateria, que va dispa de moros que's vela a uns tres quilòmetres de les portes de Tanger.

A l'avenc de nostres forces va contr l'enemic amb un viú tiroreig.

Nostre artilleria va pendre posicions i va fer noirit foc que causà moltes baixes a l'enemic i el va dispersar.

La columna va tornar al campament a les deu del matí sense haver tingut cap baixa.

Per referències dignes de crèdit se

sab que la harka se troba quebrantadíssima i que no arriben els reforços de l'interior que s'esperaven, perquè en les llabiles el número de baixes que en els últims combats ha tingut la harka ha produït gran descorament.

Escassejen ademés les municions i queviures.

La comissió que realitza els reconeixements en els duars amics segueix visitant els situats en el pla de Castillejos, on els indígenes els reben agraïdament.

Cap dels habitants d'aquesta zona formen en la harka i l'actitud dels kabylens és absolutament pacífica.

NOTICIES

DE BARCELONA

El moço d'Esquadra de la Pobla de Lillet comunicuen que a una casa, un noi de 5 anys, Josep Russinyol, trobà entre uns vestits una pistola, se posà a tallejar-la i se li avia, tocant la bala a un gemanet seu, i fent-li una ferida de gromont reservat a un peti.

Els de Sant Cugat participen haver sorprès una partida de joc de daus a un cafè, detenint-li el cafeter i a vuit jugadors més.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

El dia de Sant Joan, fou robada de una guanteria de la baixada de la Presó una capsa de guants valorada en deu duros.

Aquest matí s'ha presentat a la guanteria una dona per si volien comprar-li una capsa de guants que precisament era la robada.

Avísat un municipal, se n'ha emportat a la dona al jutjat, per a que expliqui la procedència.

El comte de Reindado Cessac acaba d'adquirir un magnífic «Hispano-Suica», tipu Alfons XIII, amb el qual se proposa emprendre una serie d'excursions per Anglaterra.

Un carter de Vallirana passant pel carrer de Cervelló muntat al carro, a l'indicar-li uns municipals que baixés, els ha insultat tractant-los de lladres, criminals, deshonestos, i altres calificacions no menys honorífiques, movent un gran escàndol.

Aleshores ha hagut de baixar per força i ha sigut portat prís al Palau de Justícia, a disposició del jutjat de guardia.

AIXAROPS I ORXATES «LA COLMENA»

Aquest migdia s'ha romput un cable del tramvia al carrer don Santaló i ha caigut sobre'l cavall d'un carro, movent-lo a l'acte per l'enorme força de la corrent elèctrica.

El carteret al caure del carro, s'ha fet contusions de poca importància.

AUTOMOBILISME

Com anunciarem en nostra edició del primer del corrent, ahir, a les onze del matí, en presència de nombrosos aficionats allí reunits, feu don Paco Abadal algunes demostracions del seu cotxe «Abadal i C» en la pujada del carrer de Montaner, deixant en tots immobilitzables impressionats. De tots els famosos cotxes que pretien haver batut regularment al cotxe «Abadal i C», cap se presentà. Sense comentaris.

A la una de la tarda, a bordo de l'Infanta Isabel de la companyia Pírrulos, un passager arribat de Buenos Aires i que devia marxar cap a Bilbao, Ramon Madrazo, de 56 anys, ha caigut desde la cuberta al fons de la cala, quedant sense sentits.

Recullit i portat en una llitera de les Obres del Port al dispensari de la Barceloneta, ha mort a poc d'arribar-hi.

El jutjat de Marina, que s'ha presentat a bordo, ha ordenat la detenció d'un mariner per si havia donat una empenya al desgraciat senyor Madrazo.

Ha obtingut en aquesta Universitat el grau de llicenciat en Medicina i Cirurgia don Antoni Egozcue i Juncadella.

DEL MAR.—Embarcacions entrades al port del dia 3:

Trasatlàntic espanyol «Infanta Isabel», de Buenos Aires.

Vapors espanyols: «Isle de Menorca», de Mahó; «Barcelona», de València; «Menorquina», de Mahó, i «Andalucía», de Sevilla.

Vapors estrangers: «Uniones», de Berdoanaka; uruguai «Carlos», de Newcastle, i el belga «Vais Duchesses».

El millor aliment per a persones tuberculoses és la «Carn Lliquida» del Dr. Valdegarra de Montevideo, el resultat és immillorable.

Ha obtingut el grau de llicenciat en Medicina i Cirurgia don Miquel Carlué i Rivera, intern pensionat de l'Hospital Clinic per oposició.

A la Farmacia del Dr. Dou, abans Serrallonga, Anibau, 72, xamfrà València, s'entregava de franc a qui ho sollicita, demà, divendres, de deu a dotze del matí, un pot nostra OXITIMOL, el veritable tresor, antiseptic vegetal, excel·lent per a la neteja i conservació de la boca i dents.

En les audicions de sardanes que tots els dissaptes i diumenges se donen a les nits en el «Sportmen's Park», el grup Catalunya Vella, seguint les tasques de costura, el propiament dissaptes de la deu de la veilla, ensenyarà a ballar la dansa nacional catalana sense retribució de cap mena.

El programa corre a càrrec de la renomada còbra «Barcino», que tocarà lo més escullit del seu repertori.

Tant l'entrada com l'ensenyança, són completament gratuïtes.

—Neveres i Geladores. Ferrer i Patau. Plaça Reial, número 3.

TROÇOS BRUDATS

Baratissims. Villa St. Gall, Raurich, 3.

Ha obtingut el grau de llicenciat en Farmacia don Joan Barberà Freixes, natural de Borges Blanques.

En la sessió celebrada en l'Ateneu Barcelonès per a l'elecció de president, va ser reelegit per unanimitat de vots, per al curs de 1913 a 1914, l'arquitecte i ex-diputat a Cortes don Lluís Domènech i Montaner, que actualment despenya l'indiat carrec.

En la Junta Directiva no hi ha cap renovació fins a l'any pròxim.

—Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous.—Pruu reduïts. Jaume Saurat.

7, Pelayo, 7.

El veïnat del carrer d'Anibau, entre les carrers de Còrrega i Reisselló, ha enviat una instància al quef de policia demanant que siguin obligades a retirar-se de la casa núm. 146 les senyores que donaren lloc a l'alarma del dissapte passat.

Sembla que els serà denegada la petició, per quant dits senyores estan en les del seu perfecte dret.

—Fosfo-Glico-Kola-Ledina, cura debilitat. B. Domènech. Ronda Sant Pau, 71.

La Lliga de Senyores per a l'Acció Catòlica ha enviat un telegrama d'adhesió al Congrés Catequístic de Valladolid.

—No compreu Lavabos, Banyes, Waters, etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacona G. Passeig de Sant Joan, número 44. Preus vantatjosos.

La Junta Directiva de la Secció de Taquígrafia del Centre Autonomista de Dependents, ha quedat constituïda aixís: President, Francesc Nonell; vis-president, Joaquim Estrems; secretari, Josep Clotet; vis-secretari, J. Cuadell; i director de practiques, Joan Vivet.

Calçat Subur.—Boqueria, 30. Sens rival en qualitat i en baratura.

Havent-se posseïssor del carrec de quef d'oficines de la Cambra Mútua de la Propietat don Enric Armisen i Besastegui, ens ha enviat un B. L. M. començant a passar el riu Zetovska, deixant 10 oficials i un miler de soldats en poder dels serbis.

Aquests s'han apoderat de 30 canons.

Els búlgars han sigut també rebutjats a l'altra banda del riu Breganitz, deixant en poder dels serbis 19 oficials, 198 sub-oficials i 1.500 soldats.

Els serbis han recollit 600 morts i 1.800 ferits búlgars.

Les baixes dels serbis son també considerables.—Havas.

L'actitut de Turquia

París, 3, 11'35 matí.—Berlin.—El «Berliner Tageblatt», en un despatx de Constantinopla, diu que'l Consell de ministres ha acordat mantenir l'exercit en peu de guerra i interrompre les negociacions per a l'arriament de totes les qüestions pendents entre Turquia i els Estats bàlcànics.

Londres.—«The Times» publica un telegrama de Constantinopla dient que als còrcols ben informats se creu que la Porta ha invitat a Bulgària a evacuar immediatament els punts que ocupa encara més ençà de la línia de Enos-Midia.—Havas.

Confirmació

París, 3, 2'50 tarda.—Berlin.—Se confirma, per notícies d'origen autoritat, que Rumania ha començat la mobilització del seu exercit.—Havas.

De l'Institut d'Estudis Catalans

El membre de l'Institut, senyor Miret i Sans, ha sortit de Madrid cap a París.

Actualment se troba a Anglaterra, continuant el seu viatge d'investigació, el president de la Secció de Filologia, mossèn Antoni Maria Alcover.

L'altre dia va sortir cap a França, Bèlgica i Anglaterra, on farà una llarga temporada, el secretari de la Unió Filològica, don Josep Carrer.

Darrerament ha visitat l'Institut l'ex-president de la Diputació de Tarragona, senyor Estivill, acompanyat del senyor Sostres.

Del Museu Social

Resum mensual dels serveis prestats durant el mes de juny de 1913:

Comunicacions: 13.—Esp. n.º, 58; estranger, 13.—Comunicacions enviades: Espanya, 204; estranger, 16.—Serveis del Secretariat popular: a entitats, 10; a particulars, 10.—Publicacions ingressades per donació: llibres, 13; follets, 10.—Publicacions ingressades per compra: llibres, 15; follets, 2.—Revistes: rebudes: nacionals, 40; estrangeres, 58.—Visites al Museu, 222.

Com en anys anteriors, durant els mesos d'estiu, l'Exposició del Museu Social permanixerà tancada per a donar lloc a la renovació del material i instal·lació de lo que durant els darrers mesos.

Les demés seccions del Museu continuaran funcionant, com de costum.

Comissió Provincial

La Comissió provincial ha despatxat els assumptes següents:

Secció de Governació.—Decret de tramit sobre les recursos d'alçada interposats per don Joaquim Mayol i altres contra l'acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat relatiu a la provisió de la capellanía de Sant Cristófol.

Idem id. sobre recurs d'alçada interposat per don Miquel Asensio Català contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat pel que se desestima una instància del recurrent en la que sol·licitava l'abonament d'auments graduals de sou.

Renúncia del carrec de regidor de l'Ajuntament de Sant Feliu de Codina formulada per don Pere Alós i Joveras.

Idem id. del carrec de regidor de l'Ajuntament de Sant Esteve de Castellat formulada per don Ramon Galcerán Sallent.

Recursos de don August M. de

3

La temporada estiuenca de la Cort de San Sebastián començarà a mitjans de mes i el ministre de jornada serà el d'Estat.

Firma del Rey
El Rei ha firmat els següents Decrets:

De Governació.—Admetent la dimissió del càrrec de secretari del Govern civil de Madrid a don Antoni Cembrano nomenant per a substituir-lo a don Manuel Baamonde, ex-governador civil.

Nomenant comissari general de la comissaria de vigilància de Madrid a don Ignasi Martínez Campos, secretari de la comissaria general de l'expressat cos de Barcelona.

D'Hisenda.—Nomenant director de l'Administració de Contències a don Antoni Fidalgo.

Nomenant director general de propietats a don Francisco Manzano.
Ascendint a jefe d'administració de segona classe a don Marian del Toro i Herrera.
D'Instrucció pública.—Creant en l'

capella dels Reis Catòlics de la Catedral de Granada un Museu de joies artístiques d'aquella època.

A Barcelona

El vinent dissapte sortirà cap a Barcelona el ministre d'Instrucció pública

Detenció

L'altre dia estigué rondant el pal
del president del Consell per a què
portés a la Granja en el seu automòbil.

La combinació de governadors
La combinació de governadors, q
segons el comte de Romanones no s
firmat encara, és la següent:
De Valladolid, senyor San Martín;

Saragossa, senyor Echanove; de Navarra, senyor Menéndez; de Lleida, senyor Moret; de Badajoz, senyor Cerdà; de Guadalajara, senyor Ballesteros; de Osca, senyor Otero, i de Albacete, senyor Cudos.

El Rei
Madrid, 3, 5'15 tar
El Rei ha esmorzat a casa dels m
quesos de Viana.
Entre les persones que li han of
sos respectes durant la seva breu

El procés Sanchez
El jutjat militar ha ordenat la in-
municació del soldat Bernabé, ajudant
del capità Sanchez.

El capità Sanchez segueix negant tota participació en els crims que se li imputen; però per moments s'abat i plora la serena energia de que venia fent gairebé tota la seva vida.

Del Marroc

Miting.—En Pau Iglesias Madrid, 3, 5'15 tard El diumenge vinent se celebrarà

En Pau Iglesias en vista de les difícils circumstàncies polítiques que a

Així ho ha comunicat als seus col·ligionaris americans, expressant el desig de fer la excursió així que

Canoneig.—Ceuta.—El «Río de la Plata» ha nonejat alguns poblat.

Tiroteig.—Registre Rincon de Medik.—Aquest matí, primera hora els anacosi han tirotejats.

Ha resultat ferit un soldat moro i tanyent a la milícia voluntària.

consul d'Espanya ha practicat un registre en el campament principal, ha donat per resultat la troballa de alguns efectes militars la procedència dels quals no ha pogut ser satisfactoriament explicada.

D'ORIENT
—
L'actitut de Rumania
Paris, 3, 3'38 tardin.—Bucarest.—El

Negociem Valors y Cupon
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre.

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobell
Deve ser usado d'emprego

Pot usarse sempre y no danya m
S' aplica ab un pinzell, en fret.

Primpcesa, 11, pral.-BARCELO

CAMISERIA
SANS

SANS
Boquería. 32

Gran baratura de preus

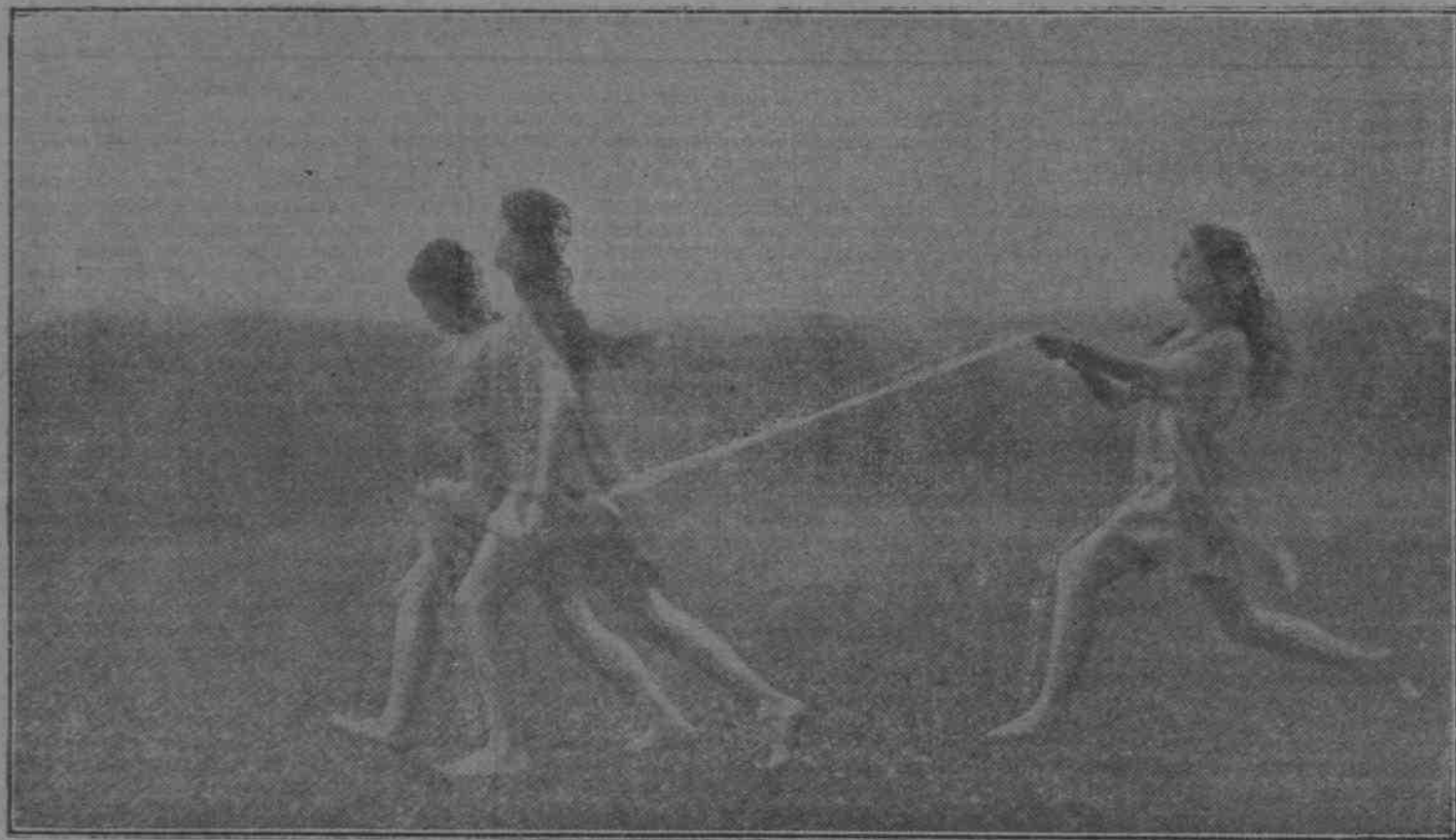
MAQUINES, OILES I FERRAMENTES DE PRECISIÓ
FRANCISCO LAYRET - Passatge Madoz, núm. 1, pral

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artistica.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles.

Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

185

El joc dels cavalls (Exercicis de S. R. a Hollerau)

Fris.-Exercicis de S. A. a Hollerau

Un article del mestre Llongueras

Per causes agenes a la seva voluntat, el mestre Llongueras, introductor de la Gimnasia Rítmica a Catalunya, s'ha vist impossibilitat d'enviar-nos l'article que ens havia promès que havia d'anar en el capçal d'aquesta «Pàgina Artística».

No podem suspendre el número per tenir ja tot el material preparat i a punt de entrar en màquina, anunciem la publicació de dit article per al número pròxim, si és que'l seu autor no considera passada la oportunitat.

La Gimnasia Rítmica

Desde l'Edat Mitja, que la música va desenrotllant-se en la complexitat del contrapunt i de l'harmonia, l'estudi fonamental dels elements essencials d'aquella han quedat quasi oblidats, perquè semblava que enfondint l'esperit en les relacions dels sons simultanis, abarcant la complexitat, s'obtenia la ciencia dels elements simples: el ritme i la melodia. En certa manera aquesta convicció era fonamentada, però també és cert que l'oblit continuat dels principis essencials porta, a la llarga, la decadència i extenuació de l'obra verament artistica. Així sembla que l'art migevall floreix encara amb la força informadora de les modalitats i ritmics dels grecs; la influència és immediata i el nou esperit troba materia habi per a informar-se. Mes, després del complet desenrotll de l'art modern, quan per la dura llei de les reaccions i decadències, ens havem adonat de l'aixut de l'esperit, i, per lo tant, quan necessitem més poder elements verges per a la florida de l'art del nostre temps, ens hem trobat sense consciència ni coneixement dels elements vitals de l'art dels sòns.

Es, en gran part, además de l'esperit nacionalista, per aquesta necessitat sentida, que s'explica la general tendència dels compositors moderns de refrescar llur inspiració en el folklore del propi terrer, ja que la canó del poble guarda encara aquella força virginal que acompanya a la bellesa de joventut perenne, la melodia generada pel ritme vivificant.

La talleja d'endinsar-se en l'estudi del ritme ja fa bastant temps que preocupa a alguns eminents musicòlegs, i alguns resultats s'han obtingut, si no tots ben definitius, alguns d'importancia ben evident que donen esperança ferma de pròxima resolució d'aquest problema pertencent a element tan essencial de tanta transcendència pel redressament de l'art musical modern.

An en Jacques Dalcroze és a qui devem una aplicació transcendentment pràctica del ritme. Ell, veient en el ritme una manifestació primordial de la vida, ha estudiat la correspondència en el gest i en la música, ha aplicat els elements de l'un a l'altre i ha ideat i posat a la pràctica l'ensenyança simultània des dels primers rudiments de la música fins a trobar conseqüències que sens dubte poden intensificar en gran manera, per la mútua correspondència, l'expressió de les dues arts germanes, del gest i de la música.

Pels estudis iniciats en nostre terra pel mà prou alabat Joan Llongueras, amb un talent i perseverancia admirables, ens hem persuadit dels magnífics resultats

que en temps no llunyà ha de produir aquesta ensenyança lògica de la simultaneïtat del ritme del gest amb el ritme musical. Per aquest sistema l'ensenyança del ritme agafa un valor integral, una transcendència vital, que és impossible no produir resultats positius de perfeccionament estètic profund i que no influïxi a desterrar la superficialitat de la nostra cultura musical.

Lluís MILLET.

Notes sobre art

Apropòsit de la Gimnasia Rítmica

Hi ha esperits, sortosament rars entre nosaltres, per als quals és insuperable tota generalització. Són aquests que sols pensen objectes, si això és pensar. No volen ni un punt apartar-se de la realitat concreta de les coses i dels fets, perquè's sembla que és caure en quelcom de buit.

No tenen del tot raó. Doncs en tot això de que abominen tant, hi ha quelcom més de lo que ells suposen, al dir despectivament que és literatura o metafísica. No podria negar, al menys, que aquest món purament ideal, té un valor moral i estètic.

Per exemple: Positivament, en el concepte Bellesa, així amb majúscula, no hi ha res de concret, al menys en un sentit real; mes, per altra banda, la bellesa amb minúscula, d'un objecte real, és quelcom d'esquifit. Doncs la perfecta bellesa de Venus o de Zeus, no té cap existència real, sinó que s'engendra dins qualsevol de general.

El contingut d'un concepte universal, doncs, podrà no ésser, com no és, res que correspongui a una realitat concreta, ja que sols té són apoiament en aquesta realitat. Mes en canvi, per ésser quelcom de construït damunt d'ella, és superior a ella, no dins de lo pràctic, sinó dins de la moral o estètic.

Així vol dir, doncs que lo pràctic i lo estètic, deuen desllindar-se, i era així a lo que anavem.

No podem, doncs acostar-nos a això ideal i estètic, sense allunyar-nos de lo pràctic. I d'això se segueix, que si volem ésser artistes, hem d'alçar el menyspreu d'aquests esperits positius de que parlavem, i de llur filosofia i psicologia pràctica; i a pesar de les afirmacions de la moderna ciencia (que a nosaltres, artistes, poc ens importen) viure dins de les idees filosòfiques que pogueren tenir els grecs del segle V. Que no hem de tenir por de que la estètica ens mati, com va dir l'Unamuno; ja que ella és lo adequat a nosaltres, i, per tant, lo que's pot salvar. Hem d'estimar, doncs, la teoria. Hem d'intel·lectualitzar-nos més que mai. Més que mai hem d'ésser artistes i viure com a tals. La mida, la proporció, l'harmonia, i el ritme, han d'ésser una cosa viva en nosaltres.

Com no hem d'acullir bé lo que aquí ens vol dir en Llongueras, si va dret a desvetllar en nosaltres això que tots virtualment portem? Ordeni belles festes d'art, treballi per portar el sentiment d'art a la vida, que això per a nosaltres serà lo positiu. Mes recordi que la gimnàstica rítmica ens vé de les terres del Nord, i que s'ha de adaptar a lo d'aquí. Pensi, en Llongueras, que a l'ideal artístic realitzat per en Dalcroze, ell pot afegir-li quelcom que no podríem trobar a Hollerau.

J. TORRES-GARCÍA.

L'ensenyança de les puntes a l'Institut de Cultura i Biblioteca popular pera la Dòna

Dies passats, a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dòna, tingueren lloc els examens de les classes teòrica i pràctica de puntes, els treballs de les quals han donat resultats magnífics.

Interessantíssim especialment la tasca feta a l'aula d'Historia de la punta, que ha anat a càrrec del professor don Josep Fiter, comencem a publicar avui en aquesta «Pàgina», alguns dels treballs o memòries d'exàmens fets per les alumnes, que demostren com han sigut profitoses i d'alt valor les ensenyances donades.

La memoria que avui publiquem sobre

seva parroquia, perquè usava per tot dia un riquíssim calder d'or i esmalt que li va ser regalat amb motiu de la seva missa nova.

«Lo millor per lo millor», així ho ha entès sempre la Iglesia Catòlica, i per això, desde'l triomf del Cristianisme, al veure's lliure de la persecució del paganism, desplega en el seu art arquitectònic i industrial, gran sumptuositat, predominant a voltes la riquesa sobre'l bon gust, i sofrint sovint, greus equivocacions, molt perdonables, ja que no existia encara la ciencia arqueològica per a venir en auxilli de l'art. L'art religiós no's diferencià del pro-

lònic, l'erro de lo qual encara perdura.

Per a honrar a Deu, la Iglesia ha fet renèixer en diferents ocasions, variats arts industrials com l'orfèbreria, el nielat, la filigrana, el brodat, que ja havia caigut en desús i principalment la punta, que trobà amb tan vallosa protecció el medi d'expressar-se. Així veiem que en 1637, quan va dictar-se la llei sumptuària que prohibia l'ús de la punta a l'indumentaria, pel gran abús que a França se'n feia, a Auvernia's promogué una afallosa revolta que sigué continguda pel pare Regis, avui Sant Francisco de Regis, qui logrà amb el seu talent, revocar aquella ordre.

El mateix pare Regis encomanà als jesuïtes espanyols, la protecció dels marxants de puntes franceses, que anaven a Espanya a vendre dit producte.

El Cardenal Mazarino també protegí aquesta industria, patrocinant a Colbert quan instituí les Escoles de puntes a França, i monsenyor de Bonzi, bisbe de Beziers, que era embaixador de França a Venècia, havent sigut consultat per Colbert sobre l'institució de les supradites Escoles, per a explotar l'industria puntar en bé de la nació, va contestar-li: «Tots els convents de monges i totes les famílies pobres, viuen aquí, d'aquest treball».

Se preten que un pare jesuïta sigué el que importà a Irlanda el punt de Venècia, procurant-els-hi un troc de punta de la coneguda amb aquest nom, per lo que a Irlanda s'anomena el punt a l'agulla «jesuït's lace».

La punta s'ha usat en la liturgia, pot dir-se que desde'l començament, el llibre dels Reis ja diu que a la entrada del «Sancta Sanctorum», del temple que Salomó edificà a Jehová, penjava de dues columnes un riquíssim vel de porpra, jacint, escarlata i lilí finíssim, amb querubins brodats.

En alguns documents catalans del segle XIII, se troben esmentats els galons o passams com adorno dels ornats eclesiàstics, conservant-se en el Museu Episcopal de Vic un notable troc de la casulla de Sant Bernat Calvo, adornada amb dit passam.

L'inventari de la Catedral de Girona, ens parla de la punta blanca i blava, aplicada a l'ornamentació de les tovalloles i en les camises romanes o albes, que tingueren marcada importancia, desde'l segle XV en endavant.

Després ja no eren puntes estretes, sinó amples, les que's fabricaven, essent dignes de mentar-se l'alba que donya Isabel la Catòlica regalà a la Catedral de Granada, amb punta de fil de gran valor artístic, valorada en 10.000 escuts, i executada a Catalunya. Lo mateix que's volants de les tres que existien a la Catedral de Barcelona i de les quals sols se'n conserva una.

De tots els procediments i punts coneguts, se n'han fet puntes per adornar els ornats sagrats.

Són nombrosos els treballs d'aquesta mena pertanyents als segles XV i XVI, fets de elàstic, teixit a l'agulla extraient els fils i comptant-los.

Aquests treballs s'anomenaven a les Abadies, treballs de monja, perquè's feien a les cases religioses de Lis i Saint Germain Lepres, essent dita labor el fonament dels treballs de puntes. De elàstic se'n conserva a la Catedral de Praga una alba que data del 1527, brodada sobre tela, a fils trets, executada per la reina Agna de Bretanya.

Els mobles, tan profans com religiosos, se guarnien amb elàstic de manera que són abundosos els draps d'altar i piles baptismals, així com les tovalloles adornades amb aquesta mena de teixit.

Al començar-se la producció del punt d'Espanya, se feia a l'agulla, mes quan l'intervenció espanyola a Flandes, va adaptar-se'l seu teixit al boxet. Llavors va esdevenir la imposició d'aquell

treball a l'indumentaria, imposant-se tant bé a les senyores i als vestits de cort i imatges, tant si els hi esqueia com no, havent-se donat el cas, segons esmenta un document del segle XVII, la Ordre Tercera, que amb motiu de la canonització de Sant Pere Basqui se celebrà el dia 30 d'octubre de l'any 1627, una processó, en la que aparegué un Sant Antoni de Padua amb un vestit de punta de plata. L'ús d'aquesta punta va tenir en el segle XV gran preponderancia perquè eren nombroses les que s'usaven, tant en la indumentaria sagrada com en la profana.

De punt «in aere» eren les sumptuoses albes i roquets executats en 1564. Amb els fullats convencionals, s'usen barrejades, alternativament, l'escenes mitològiques amb els Sants.

A la fi del regnat de Lluís XIII, el 1643, la punta va esdevenir una industria completament separada del brodat, i a l'època de Lluís XIV se feren amb punt de França els roquets de Bossuet de Tenelon i d'altres prelats.

També se n'elaboraren en punt de seda, punta que era una de les variants de punt de França, de preses i consistent, amb flors i amples sobre malles clares, podent-se veure aquestes hermoses produccions en els darrers retrats pintats per Hyacinthe Rigaud i Largillier.

De dita època daten també els ornats del Cardenal Mazarino, exornats amb puntes de seda negra i vermella.

En el segle XVII se produïren molts punts, molt variats, de guipé, de l'Andalúcia i l'abarcant el segle XVI a Anglaterra, se treballaven els punts tallats i les puntes litúrgiques de color groc.

A Espanya se feien les toques de les Mares de Déu, de blonda de seda blanca, amb punteta d'or, i els vestits de les mateixes imatges s'adornaven tant bé amb preuades puntes, essent dignes de mentar-se les que enriquien el vestit de Nostra Senyora de la Salut, de Madrid, que daten del darrer terç del segle XVIII.

Es notable per lo rica i artística, la toca de blonda blanca tramada d'or, que posseeix la Mare de Déu de Mercè, de Barcelona, executada a l'últim darrer del segle XIX per la casa Fiter de la mateixa ciutat.

A França eren notables les que's fabricaven a Cosen.

A l'Exposició Vaticana de 1887 figuraren veritables joies artístiques d'aquest delicat producte, essent les més notables el volant d'alba de blonda i talana degut a l'esmentada casa Fiter, el de la Diòcesis de Baieux, el de Saint Rezzonico, ofert per la Diòcesis de Venècia; un de Bruselles; un coixí per reliquiari, també de punt de Bruselles i una casulla de punt de Venècia.

En els dibuixos de les puntes en general, i particularment en les litúrgiques s'hi veu retratat l'esperit de l'època, les insignies de la Passió i altres bolismes com els monogrames de Jesús i de Maria, els creus, els calzers, etc. s'hi veuen sovint representats.

S'ha de procurar produir noves creacions d'art modern, més que reproduir les puntes antigues, dones a l'adornar-se perden per l'amaneirament amb que's fan, el seu valor artístic i arquitectònic.

Adelaida FERRÉ GOMÀ

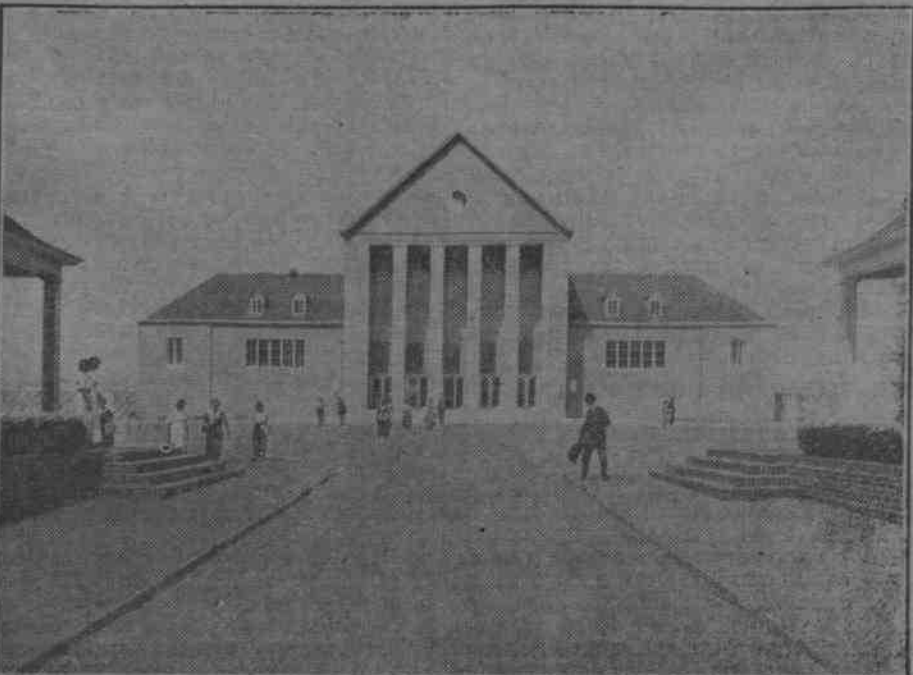
Barcelona 28 d'abril de 1913.

El cementiri subterrani de Grottaferrata

Al visitar l'any passat les viles d'Alip, no, aprofitarem l'ocasió per conèixer prop el monastir grec de Grottaferrata el monjo que ns acompanyà en la visita.

Exercicis de gimnasia rítmica per les deixebles del mestre Llongueras

Bildungsaustalt Jaques, -Dalcroze a Hollerau

Deixebles de l'Institut dançant en el camp

